

POSTANOWIENIE

Dnia 14 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marian Kocon (przewodniczący)

SSN Monika Koba (sprawozdawca)

SSN Zbigniew Kwaśniewski

w sprawie z powództwa S. spółki z o.o. w W.

przeciwko E. spółce z o.o. w W., A. W.

i X. W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 14 października 2016 r.,

zażalenia pozwanych na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 19 stycznia 2016 r., sygn. akt VI ACa (...),

1) odrzuca zażalenie,

**2) nie obciąża pozwanych kosztami postępowania
zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny w (...) odrzucił zażalenie pozwanych na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 22 czerwca 2015 r. odrzucające zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 5 czerwca 2014 r. odrzucające skargę kasacyjną od wyroku tego Sądu z dnia 19 lutego 2014 r., wobec jego złożenia przez nieumocowanego pełnomocnika.

W zażaleniu na to postanowienie, skarżący domagając się jego uchylenia, zarzucili naruszenie art. 118 w zw. z art. 91 k.p.c. poprzez jego błędne zastosowanie polegające na przyjęciu, że ustanowienie pełnomocnika z urzędu może w swej istocie ograniczyć zakres działania tego pełnomocnika.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Ustanowienie pełnomocnika z urzędu zgodnie z art. 118 § 1 k.p.c. jest równoznaczne z udzieleniem pełnomocnictwa procesowego. Zakres pełnomocnictwa procesowego określa art. 91 w związku z art. 118 § 2 k.p.c. stanowiąc, że obejmuje ono wszystkie łączące się ze sprawą czynności procesowe. Zasada, iż zakres pełnomocnictwa procesowego określonego mocą orzeczenia sądu obejmuje obowiązki i uprawnienia określone w art. 91 k.p.c. w związku z art. 118 § 2 k.p.c. nie znajduje zastosowania, gdy Sąd odmiennie określi zakres umocowania. Ograniczenie zakresu pełnomocnictwa oznacza, iż czynności wykraczające poza ten zakres, mogą być podejmowane wyłącznie przez stronę osobiście ewentualnie przez pełnomocnika z wyboru, o ile strona go ustanowi.

Sytuacja taka zaistniała w rozpoznawanej sprawie. Sąd Apelacyjny w dniu 2 lutego 2015 r. wydał postanowienie w przedmiocie ustanowienia pełnomocnika z urzędu do reprezentowania pozwanych przed Sądem Najwyższym, jedynie w zakresie zażalenia na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 4 grudnia 2014 r. (k. 1610). Do reprezentowania pozwanych w powyższym zakresie wyznaczony został radca prawny J. J. (k. 1616). Nie ulega zatem wątpliwości, że zakres umocowania radcy prawnego J. J. do reprezentowania pozwanych został ograniczony wyłącznie do postępowania zażaleniowego dotyczącego postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 4 grudnia 2014 r. i tylko w takim zakresie upoważniał go do podejmowania czynności w imieniu pozwanych, w prawomocnie zakończonym postępowaniu. Okoliczność, iż pełnomocnik po zapoznaniu się

z aktami sprawy, uznał, iż bardziej celowe i odpowiadające interesom pozwanych jest zaskarżenie postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 5 czerwca 2014 r. o odrzuceniu skargi kasacyjnej, nie zwracając uwagi na zakres umocowania ani na terminy procesowe, nie może być źródłem umocowania. Źródła takiego nie stanowi również doręczenie na wniosek pełnomocnika w trybie art. 9 § 1 k.p.c. odpisów postanowień wydanych przez Sąd Apelacyjny (k. 1625, 1628), zarówno strona jak i ustanowiony dla niej pełnomocnik mają, bowiem prawo otrzymywać odpisy z akt sprawy.

Mając powyższe na względzie, trafnie uznał Sąd Apelacyjny, że radca prawny J. J. nie miał umocowania do wniesienia zażalenia na postanowienie tego Sądu z dnia 22 czerwca 2015 r., które obarczone było brakiem formalnym w postaci niedołączenia pełnomocnictwa uprawniającego do reprezentowania pozwanych przed Sądem Najwyższym w zakresie zażalenia na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 22 czerwca 2015 r. Zarządzenie wzywające radcę prawnego J. J. do usunięcia powyższego braku formalnego zostało uznane za doręczone w trybie art. 139 § 1 k.p.c. z dniem 5 listopada 2015 r., a brak ten nie został usunięty w wyznaczonym terminie. Podnoszona w motywach zażalenia wadliwość doręczenia zastępczego, mająca polegać na nie pozostawieniu w skrzynce odbiorczej informacji o awizacji przesyłki, ograniczyła się do twierdzenia, nie popartego dowodami. Z koperty znajdującej się w aktach sprawy (k. 1747) wynika, iż konieczne elementy składowe doręczenia dokonanego na podstawie art. 139 § 1 k.p.c. w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 października 2010 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym (jedn. tekst: Dz. U. z 2015 r., poz. 1222) czyli, złożenie pisma w placówce pocztowej, poprzedzone próbą doręczenia oraz umieszczenie dwukrotnego zawiadomienia o awizacji przesyłki, zostały zrealizowane.

Wobec powyższego za trafne należy uznać stanowisko Sądu Apelacyjnego, iż w związku z nieusunięciem braku formalnego wniesionego zażalenia, podlegało ono odrzuceniu. W konsekwencji, zażalenie wywiedzione przez radcę prawnego J.J. na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 19 stycznia 2016 r. podlegało

odrzuconiu, jako wniesione przez pełnomocnika nie posiadającego należytego umocowania.

Wywody zażalenia odnoszące się do występującej, w przekonaniu skarżących merytorycznej bezzasadności czynności podjętych przez Sąd Apelacyjny na wcześniejszych etapach postępowania nie mogą być przedmiotem analizy Sądu Najwyższego, którego kognicja odnosi się wyłącznie do zażalenia na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 19 stycznia 2016 r. Ubocznie zauważenia wymaga, iż ustanowienie pełnomocnika z urzędu nie wprowadza żadnych modyfikacji w upływie terminów procesowych w postępowaniu zażaleniowym, objętym przymusem adwokackim, poza art. 124 § 2 k.p.c., który nie dotyczy prawomocnie zakończonych postępowań zażaleniowych. Oczywiście bezzasadna jest, zatem teza jakoby ustanowienie pełnomocnika z urzędu, bez względu na etap procesu, w którym to nastąpiło, pozwalało pełnomocnikowi skutecznie skarżyć prawomocne postanowienia, które zostały mu na jego wniosek doręczone. Postanowienie Sądu Apelacyjnego o odrzuceniu skargi kasacyjnej zostało doręczone reprezentującej wówczas pozwanych z wyboru radcy prawnemu J. W. (k. 1439), która nie wywiodła od niego zażalenia, a uczynili to osobiście pozwani pozbawieni zdolności postulacyjnej w postępowaniach przed Sądem Najwyższym (k. 1441-1443).

Z przytoczonych względów zażalenie podlegało odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 3 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., a o kosztach orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c.